

Skatteutskottets betänkande 2024/25:SkU1

Utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution

Sammanfattning

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om anslag för 2025 inom utgiftsområde 3, som uppgår till ca 14,8 miljarder kronor. Därmed avstyrker utskottet de alternativa budgetförslag som förts fram i motioner.

I betänkandet finns fyra särskilda yttranden (S, V, C, MP). Ledamöterna från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Centerpartiet och Miljöpartiet avstår från ställningstagande när det gäller budgetbeslutet och redovisar i stället sina överväganden i särskilda yttranden.

Behandlade förslag

Proposition 2024/25:1 inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution.

Två yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2024/25.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning.....	4
Budgetprocessen i riksdagen	4
Utskottets överväganden.....	6
Regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 3	6
Statens budget inom utgiftsområde 3	14
Särskilda yttranden	22
1. Statens budget inom utgiftsområde 3 (S).....	22
2. Statens budget inom utgiftsområde 3 (V)	22
3. Statens budget inom utgiftsområde 3 (C)	23
4. Statens budget inom utgiftsområde 3 (MP)	23
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	24
Propositionen	24
Motioner från allmänna motionstiden 2024/25	24
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens och motionärernas anslagsförslag	25

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Statens budget inom utgiftsområde 3

Riksdagen anvisar anslagen för 2025 inom utgiftsområde 3 enligt regeringens förslag.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2024/25:1 utgiftsområde 3 punkt 1 och avslår motionerna

2024/25:1941 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) och

2024/25:2164 av Anders Ådahl m.fl. (C).

Stockholm den 28 november 2024

På skatteutskottets vägnar

Niklas Karlsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Niklas Karlsson (S)*, Per Söderlund (SD), Boriána Åberg (M), Hanna Westerén (S)*, Eric Westroth (SD), Kalle Olsson (S)*, Fredrik Ahlstedt (M), Ida Ekeröth Clausson (S)*, Bo Broman (SD), Marie Nicholson (M), Ilona Szatmári Waldau (V)*, Cecilia Engström (KD), Anders Ådahl (C)*, Annika Hirvonen (MP)*, Mauricio Rojas (L), Erik Hellsborn (SD) och Marie Olsson (S)*.

* Avstår från ställningstagande, se särskilda yttranden.

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens budgetproposition 2024/25:1 i de delar som gäller utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution och ett antal motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2024/25. Regeringens förslag till riksdagsbeslut finns i bilaga 1. Motionsförslagen finns också i bilaga 1.

I bilaga 2 finns en sammanställning av regeringens förslag till anslag för 2025 samt de avvikelser från dessa som Vänsterpartiet och Centerpartiet föreslår i sina respektive budgetmotioner.

Under beredningen av ärendet har generaldirektörerna vid Skatteverket, Tullverket och Kronofogdemyndigheten informerat utskottet om myndigheternas arbete.

Budgetprocessen i riksdagen

Rambeslutsprocessen

Budgetprocessen innebär bl.a. att riksdagen i ett första steg genom ett beslut fastställer en utgiftsram för varje utgiftsområde. Utgiftsramen anger det belopp som utgiftsområdets anslag högst får uppgå till (11 kap. 18 § tredje stycket riksdagsordningen).

Riksdagen har bifallit regeringens förslag och bestämt utgiftsramen för 2025 för utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution till 14 812 398 000 kronor (prop. 2024/25:1, bet. 2024/25:FiU1, rskr. 2024/25:49). I detta betänkande föreslår skatteutskottet för riksdagen hur anslagen för utgiftsområdet ska fördelas inom utgiftsområdesramen. Riksdagens ställningstagande till anslag och bemyndiganden om ekonomiska åtaganden för utgiftsområdet ska göras genom ett enda beslut (11 kap. 18 § fjärde stycket riksdagsordningen).

Uppföljning av regeringens resultatredovisning

Regeringen ska enligt 10 kap. 3 § budgetlagen (2011:203) lämna en redovisning i budgetpropositionen av de resultat som har uppnåtts i verksamheten i förhållande till de mål som riksdagen har beslutat.

I utskottens uppgifter ingår att följa upp och utvärdera riksdagsbeslut (4 kap. 8 § regeringsformen). Som en del i utskottens uppföljning ingår att behandla den resultatinformation som regeringen presenterar. Riksdagen har beslutat om riktlinjer för bl.a. den löpande uppföljningen av regeringens resultatredovisning (framst. 2005/06:RS3, bet. 2005/06:KU21, rskr. 2005/06:333–335).

Utskottet har mot den bakgrunden gått igenom regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 3 i budgetpropositionen. Genomgången är ett underlag

för utskottets behandling av budgetpropositionen och för den fortsatta mål- och resultatdialogen med regeringen.

Betänkandets disposition

Betänkandet har disponerats så att regeringens resultatredovisning behandlas först. Därefter behandlar utskottet de förslag i budgetpropositionen och de motionsförslag som gäller statens budget inom utgiftsområde 3.

Utskottets överväganden

Regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 3

Propositionen

Riksdagen har tidigare beslutat om det nuvarande målet för utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution. Målet för utgiftsområdet är att säkerställa finansieringen av den offentliga sektorn och bidra till ett väl fungerande samhälle för allmänhet och företag samt motverka brottslighet (prop. 2017/18:1, bet. 2017/18:SkU1, rskr. 2017/18:78).

Sedan budgetpropositionen för 2022 redovisar regeringen resultaten i förhållande till målet under tre rubriker som motsvarar olika delar av målet: Säkerställa finansieringen av den offentliga sektorn, Bidra till ett väl fungerande samhälle för allmänhet och företag och Motverka brottslighet. Under varje rubrik redovisas resultaten för flera indikatorer. Resultatredovisningen i budgetpropositionen för 2025 sammanfattas nedan. De senaste resultaten avser 2023.

Säkerställa finansieringen av den offentliga sektorn

Resultatindikatorer och bedömningsgrunder som beskriver resultatet för verksamhet som bidrar till att målet för utgiftsområdet uppnås är enligt regeringen

- totalt inbetalda skatter, tullar, avgifter och indrivna belopp
- uppbördsförlustens storlek
- analyser inför bedömningen 2025 av skattefelets storlek och utveckling.

Av regeringens resultatredovisning framgår det att inbetalda skatter, tullar, avgifter och indrivna belopp ökade 2023.

Inbetalda skatter och avgifter till Skatteverket under 2023 ökade med ca 3 procent jämfört med 2022, vilket motsvarar 81 miljarder kronor. Efter utbetalningar av kommunalskattemedel m.m. var nettouppbörderna dock 1,2 procent lägre än 2022.

Inbetalda tullar, skatter och avgifter till Tullverket ökade under 2023 med ca 86 procent jämfört med föregående år, vilket särskilt beror på inbetalningar av alkoholskatt från Skatteverket till Tullverket i samband med ett ändrat administrativt förfarande för alkoholskatt vid import av etylalkohol. Det totala importvärdet minskade 2023.

Det belopp som Kronofogdemyndigheten drev in 2023 ökade med 1,4 procent jämfört med 2022. Av det indrivna beloppet hänfördes 7,3 miljarder kronor till statliga fordringsägare samt till kommuner och regioner, en minskning med 243 miljoner kronor. Till enskilda borgenärer drevs det in 7,5 miljarder kronor, det högsta beloppet någonsin och en ökning med 386 miljoner

jämfört med 2022. Egna inbetalningar från gäldenärer och löneutmätning utgör den största delen av det indrivna beloppet.

Uppbördsförlusterna för Skatteverket var 13 miljarder kronor 2023 vilket var i stort sett samma belopp som 2022, men fortfarande högre än normalnivån före 2020. Orsaken till de högre nivåerna var dels några omfattande skatteutredningar om gränsöverskridande undandragande av mervärdesskatt, dels höga befarade förluster kopplade till de tillfälliga anstånden med inbetalning av skatt under pandemin.

Tullverkets uppbördsförluster minskade jämfört med 2022. De förluster som ändå uppstod berodde framför allt på åtta obetalda tullräkningar vars värde uppgick till närmare 27 miljoner kronor.

Skattefelet är skillnaden mellan de teoretiskt riktiga och de fastställda beloppen för skatter, tullar och avgifter. Skatteverket har sedan 2017 årligen bedömt olika delar av skattefelets storlek och utveckling i sin årsredovisning. År 2023 ändrade regeringen kravet till att myndigheten ska bedöma skattefelet vart fjärde år och däremellan redovisa resultatet av genomförda analyser för att utöka underlaget för kommande bedömningar av skattefelet i årsredovisningen för 2025. Under 2023 inledde Skatteverket ett arbete som kommer att pågå till 2025 med att utveckla en makroekonomisk modell för att bedöma storleken på den dolda ekonomin i sin helhet. Skatteverket har satt igång med enskilda bedömningar av oredovisad arbetskraft inom valda branscher och oredovisade inkomster i den digitala ekonomin. Man har även inlett ett arbete med att analysera hur en förmodad underrapportering av handel med kryptovalutor påverkar de offentliga finanserna. Slumpkontrollerna kommer att avslutas under 2024, och i stället riktas skattefelskontrollerna mot utvalda populationer där ett befintligt underlag saknas eller är bristfälligt. En slutrapport om skattefelskontrollerna 2015–2023 ska vara klar 2025.

Även Tullverket ska bedöma skattefelets storlek, dvs. i vilken utsträckning varor som ska deklarerats faktiskt deklarerats, att deklarerade uppgifter är riktiga och att de villkor som ställs vid olika förfaranden är uppfyllda. Tullverket avgränsar redovisningen av skattefelet till tullmedel som är den största delen av inbetalda tullar, skatter och avgifter. Tullverkets bedömning av skattefelet 2023 genomfördes med två olika metoder. Den metod som är baserad på kvalitetsmätning av importdeklarationer visade ett skattefel om ca 107 miljoner kronor. Skattefelet enligt den andra metoden som är skattnings utifrån underrapporterat importvärde uppgick till ca 198 miljoner kronor. Tullverkets två mätningar av skattefelet visar att det är 1,0–2,3 procent av uppbörden av tull. Det motsvarar ca 100–200 miljoner kronor i nominellt värde beräknat på det statistiska importvärdet under 2023. Båda metoderna visade på ett minskat skattefel jämfört med föregående år. Enligt unionstullkodexen ska EU:s medlemsstater samarbeta med kommissionen för att utveckla, underhålla och använda elektroniska system för utbyte av uppgifter mellan olika tullmyndigheter och med kommissionen samt för lagring av sådan information. Av regeringens resultatredovisning framgår det

att Tullverket har fortsatt arbetet med att utveckla och införa ett antal olika it-system för dessa ändamål.

Bidra till ett väl fungerande samhälle

Resultatindikatorer och bedömningsgrunder som beskriver resultatet för verksamhet som bidrar till att målet för utgiftsområdet uppnås är enligt regeringen

- folkbokföringsfelets storlek och utveckling
- fastställda fordringar och skuldsanering
- myndigheternas ranking och resultat i kvalitets- och anseendemätningar.

Att uppgifterna i folkbokföringen speglar befolkningens bosättning, identitet och familjerättsliga förhållanden är en förutsättning för att samhällsfunktioner ska ha ett korrekt underlag för beslut och åtgärder. Folkbokföringsfelet är förekomsten av fel i förhållande till lagstiftningens krav.

Av regeringens resultatredovisning framgår det att antalet individer som ingår i folkbokföringsfelet ökade med ca 6 900 personer, och som andel av befolkningen har folkbokföringsfelet ökat något. Det var fortsatt felaktig adress som förklarade största delen av folkbokföringsfelet, men antalet individer med felaktig adress minskade med ca 2 000. Övriga delar av folkbokföringsfelet avsåg 77 000 individer som är folkbokförda men inte ska vara det och nästan 24 000 individer som inte är folkbokförda men ska vara det. Regeringens styrning och ökat anslag ledde till att Skatteverket genomförde fler bosättningskontroller 2023 för att minska folkbokföringsfelet. Skrivbordskontrollerna ökade med över 60 procent till över 148 000 ärenden. Dessutom genomfördes 940 kontrollbesök vilket var 634 fler än 2022.

Under 2023 ökade antalet fysiska personer med skulder hos Kronofogdemyndigheten med 6 procent till 417 000 personer. Antalet juridiska personer ökade med 19 procent till 70 800. Vid utgången av 2023 hade den totala skulden som Kronofogdemyndigheten har att driva in ökat med 28 procent jämfört med 2022. En ansökan om att någon ska fullgöra en förpliktelse, t.ex. betala en skuld, kan fastställas efter ansökan om betalningsföreläggande eller handräckning hos Kronofogdemyndigheten. Under 2023 inkom ca 1,5 miljoner ansökningar om betalningsföreläggande och handräckning vilket var en ökning med 12 procent jämfört med 2022. Av ansökningarna riktades 85 procent mot fysiska personer. Av dessa återkallades ca 41 procent av ansökningarna efter att sökanden fått betalt eller en uppgörelse nåtts.

Antalet ansökningar om skuldsanering ökade med 22 procent jämfört med 2022. De flesta ansökningarna kom från personer i åldersgruppen 35–44 år. Andelen som beviljas skuldsanering fortsatte att sjunka något jämfört med de föregående åren. De personer som beviljades skuldsanering hade sammanlagda skulder på 8,4 miljarder kronor. Genom besluten sanerades 7 miljarder kronor bort, vilket var 800 miljoner kronor lägre än 2022. Under 2023 var antalet avslutade ärenden 3 100 färre vilket var en minskning med 11 procent

jämfört med 2022. Det berodde på att färre handläggare arbetade med skuldsanering. Personer med pågående skuldsanering minskade med 900 till 51 000 personer.

Av regeringens resultatredovisning framgår det att Skatteverket, Tullverket och Kronofogdemyndigheten får bra resultat i förtroendeundersökningar, som t.ex. Verians (f.d. KantarPublic) anseendemätning där ett index på 50 eller över innebär ett högt anseende. År 2023 fick Skatteverket indexvärdet 54, Tullverket 44 och Kronofogdemyndigheten 50. Medelvärdet var 37 för de 50 myndigheter som ingick i mätningen.

Motverka brottslighet

Resultatindikatorer och bedömningsgrunder som beskriver resultatet för verksamhet som bidrar till att målet för utgiftsområdet uppnås är enligt regeringen

- samhällsnytta av beslag av narkotika och dopningsmedel, alkohol- och tobaksbeslag
- vapenbeslag
- utmätt belopp i arbetet med att förebygga och motverka brott.

Resultatindikatorn om vapenbeslag är ny och bedöms vara en central indikator för uppföljningen av Tullverkets verksamhet.

Av regeringens resultatredovisning framgår det att regeringen under 2023 tillsammans med myndigheterna tog fram en gemensam målbild för att intensifiera myndigheternas arbete mot den kriminella ekonomin.

Tullverket beräknar samhällsnyttan av beslagtagna narkotika och beslagtagna dopningsmedel respektive beslagtagna och omhändertagna alkohol och tobak. Beslagen av narkotika och dopningsmedel beräknas till ett samhälls-ekonomiskt värde motsvarande kostnaden för missbruk. Samhällsnyttan av alkohol- och tobaksbeslag motsvaras av skattebortfallet.

Samhällsnyttan beräknad utifrån beslag av narkotika och dopningsmedel dubblerades jämfört med 2022. Huvuddelen, ca 96 procent, kan hänföras till beslagen av cannabis, amfetamin och kokain.

Vidare framgår det av regeringens resultatredovisning att antalet beslag av kokain ökade, varav de flesta och största beslagen gjordes i containerflödet i Helsingborgs hamn. Med anledning av de många och stora beslagen av kokain i hamnar har Tullverket initierat en myndighetsgemensam insats mot svenska hamnar, där fokus ligger på att förhindra smuggling av narkotika och identifiera företag som främjar brottslig verksamhet. Tullverket samverkar i detta arbete med Polismyndigheten, Kustbevakningen och andra aktörer.

När det gäller narkotikaklassade läkemedel minskade både mängden och antalet beslag kraftigt jämfört med föregående år. Även mängden beslagtagna alkohol och tobak minskade kraftigt under 2023.

Antalet beslagtagna vapen, vapendelar och explosiva varor sjönk jämfört med 2022, medan antalet beslagtagna start- och gasvapen låg kvar på samma nivå. Flest beslag av vapen gjordes vid husrannsakingar i samband med

brottsutredningar. Av de vapen som beslagtogs i post- och kurirflödet var majoriteten pistoler med främst europeiskt ursprung. Under året utvecklades samverkan med Polismyndigheten inom ramen för Nationellt skjutvapen-center och genom preventiva internationella insatser för att minska inflödet av vapen.

Tullverkets arbete mot organiserad brottslighet bidrog till att 22 kriminella nätverk slogs ut och 43 kriminella nätverk identifierades under 2023, vilket var i nivå med föregående år. Majoriteten av såväl utslagna som identifierade kriminella nätverk kopplades till narkotikasmuggling, och några få kunde kopplas till alkoholsmuggling. Under 2023 lagfördes 225 personer för grova brott, vilket var en liten minskning jämfört med föregående år. Samtidigt ökade antalet utdömda fängelseår från 794 år 2022 till 824 år 2023.

Genom jourverksamhet säkerställer och utmäter Kronofogdemyndigheten tillgångar som påträffas utanför ordinarie arbetstid bl.a. hos gäldenärer som misstänks för eller har samröre med organiserad brottslighet. Det brottsförebyggande och brottsmotverkande arbetet utförs också i samverkansinsatser inom ramen för den myndighetsgemensamma satsningen mot organiserad brottslighet och i egeninitierade samverkansinsatser.

Av regeringens resultatredovisning framgår det att det totala utmätta och säkrade beloppet uppgick till 253 miljoner kronor under 2023. Motsvarande siffra under 2022 var drygt 176 miljoner kronor.

Den utökade möjligheten till distansutmätning trädde i kraft den 1 augusti 2022, och under de tolv första månaderna hade egendom till ett uppskattat värde av 70 miljoner kronor utmätts på distans.

Inom den summariska processen stoppades ogrundade ansökningar till ett kapitalvärde om 113 miljoner kronor jämfört med 27,4 miljoner kronor föregående år.

Av regeringens resultatredovisning framgår det att antalet inkommande ärenden till Skatteverkets skattebrottsenhet fortsatte att minska men noterbart var att antalet anmälningar från beskattningen, folkbokföringen och id-kortsverksamheten ökade. Vidare framgår det att, i likhet med föregående år, färre brottsutredningar avslutades, och anledningen till det uppges vara att de brott som Skatteverket utredde och som hade koppling till den organiserade brottsligheten var mer komplexa.

Skatteverket gjorde 645 brottsanmälningar av folkbokföringsbrott under året, jämfört med 489 brottsanmälningar under föregående år.

Skatteverket stoppade även fler riskåterbetalningar av mervärdesskatt under året.

Skatteverkets deltog i ökad utsträckning i den myndighetsgemensamma satsningen mot organiserad brottslighet, och myndighetens beskattningsverksamhet genomförde fler skrivbordsutredningar inom samverkan mot organiserad brottslighet.

Beslutade höjningar av skatt inklusive skattetillägg uppgick till 241 miljoner kronor och avregistreringar av företag från F-skatt, mervärdesskatt och arbetsgivaravgifter hindrade att företaget användes som

brottsverktyg. Antalet genomförda bosättningskontroller som resulterade i ett beslut om ändrad folkbokföring ökade till ca 1 100 kontroller.

I myndighetssamverkan mot arbetslivskriminalitet deltog Skatteverket nästan dubbelt så mycket. Med stöd av reglerna om personalliggare och kassaregister kontrollerade Skatteverket ca 1 950 företag och beslutade om kontrollavgifter i över 30 procent av fallen.

Bedömning av målpuppfyllelsen

Enligt regeringens samlade bedömning är målpuppfyllelsen god, och myndigheternas insatser bidrar i hög grad till att uppfylla målet för utgiftsområdet.

Säkerställa finansieringen av den offentliga sektorn

Skatteintäkterna och det belopp som Kronofogdemyndigheten har drivit in har ökat. Uppbördsförlusterna var fortsatt högre än före 2020, vilket berodde på ett fåtal större ärenden och befarade förluster kopplade till de tillfälliga anstånden med inbetalning av skatt under pandemin.

Regeringen uppger att den kommer att följa arbetet som Skatteverket har inlett för att utveckla en modell för att bedöma storleken på den dolda ekonomin i sin helhet.

Vidare uppger regeringen att det är positivt att användningen av uppgifterna från det internationella informationsutbytet ökade och bidrar till bättre kunskap om skattefelet och rätt beslut om skatt samt att uppbördsförlusterna begränsades. Regeringen konstaterar vidare att antalet kontroller ökade och att Skatteverket i huvudsak har tagit hand om de högst värderade riskerna. Regeringen anser dock att arbetet behöver förstärkas. Regeringens slutsats är därför att verksamhetens sammantagna resultat bara är tillfredsställande eftersom kontrollverksamheten inte genomfördes i planerad omfattning. Utifrån den modell för beräkning av skattefelet som Tullverket använder bedöms skattefelets storlek ha minskat.

Regeringen bedömer att de informations- och kunskapsinsatser samt kontroller som Skatteverket och Tullverket har genomfört bidrog till att begränsa skattefelet.

Bidra till ett väl fungerande samhälle

Folkbokföringsverksamhetens resultat var tillfredsställande och därmed fortsatt bättre än vad som kunnat konstateras 2017–2022. Regelförändringar som har genomförts för att skapa ordning och reda i folkbokföringen ger Skatteverket förutsättningar att förbättra kvaliteten i verksamheten. Ett ökat anslag har resulterat i fler bosättningskontroller och ändringar i folkbokföringen som förbättrat kvaliteten. Regeringen välkomnar den positiva resultatutvecklingen men konstaterar att arbetet inte är tillfredsställande när det gäller att säkerställa att resultatet också används av myndigheter och andra aktörer i samhället. Skatteverkets rapport Nationell lägesbild över befolkningen bekräftar att det behövs ytterligare arbete.

Resultatet för Skatteverkets hantering av bouppteckningsärenden var inte tillfredsställande eftersom handläggningstiden var alltför lång. Handläggningstiderna för betalningsföreläggande har visserligen förkortats, men de har ändå fortsatt att innebära att borgenärer inte har fått sina fordringar fastställda lika snabbt som tidigare år.

Regeringens bedömning utifrån myndigheternas rankning i kvalitets- och anseendemätningar är att förtroendet fortsatt är högt och att samtliga myndigheter bedriver ett positivt och långsiktigt arbete för att behålla och stärka allmänhetens och företagens förtroende.

Regeringen bedömer att myndigheternas insatser för att tillhandahålla behovsanpassad information och service till allmänhet och företag, inte minst genom digitala tjänster, har bidragit till att bibehålla förtroendet.

Motverka brottslighet

Regeringen konstaterar att myndigheternas arbete med att motverka brottslighet har gett tillfredsställande resultat. Den kraftigt ökade samhällsnyttan i form av en ökad mängd beslagtagna narkotika har bidragit till att motverka brottslighet. Regeringen bedömer att Tullverkets förändrade och mer under rättelsebaserade arbetssätt var en bidragande orsak.

Arbetet med att upptäcka och förhindra brottslighet i ärenden som handläggs av Kronofogdemyndigheten visade fortsatt positivt resultat. Fler utmätningar på distans har minskat möjligheten för den organiserade brottsligheten att återinvestera brottsvinster i ny brottslighet.

Även Skatteverkets arbete med att motverka att företag och identiteter används som brottsverktyg och motverka penningtvätt och internationella skattebrott har sammantaget utvecklats fördelaktigt.

Regeringen konstaterar sammanfattningsvis att myndigheternas resultat har utvecklats positivt, men det har inte nått tillräckligt långt. För att bekämpa den organiserade brottsligheten krävs insatser för att slå mot den kriminella ekonomin, och i det arbetet är Skatteverkets, Tullverkets och Kronofogdemyndighetens uppdrag viktiga.

Bidraget från utgiftsområdets myndigheter till arbetet inom den myndighetsgemensamma satsningen mot organiserad brottslighet är positivt och betydelsefullt.

Utskottets bedömning

Enligt 10 kap. 3 § budgetlagen ska regeringen i budgetpropositionen lämna en redovisning av de resultat som uppnåtts i verksamheten i förhållande till de mål som riksdagen har fattat beslut om, och redovisningen ska vara anpassad till utgiftsområdena. Målet för utgiftsområdet Skatt, tull och exekution är att säkerställa finansieringen av den offentliga sektorn och bidra till ett väl fungerande samhälle för allmänhet och företag samt motverka brottslighet.

I likhet med föregående år vill utskottet inledningsvis framhålla betydelsen av att resultatredovisningen i budgetpropositionen är klar och tydlig eftersom

den utgör ett viktigt underlag för riksdagens beredning av statens budget. Resultatredovisningen bör enligt utskottets uppfattning utformas på ett sådant sätt att den bidrar till en ökad förståelse för hur statliga anslagsmedel används och vilka resultat de olika insatserna leder till. Sedan flera år tillbaka pågår en dialog mellan riksdagen och regeringen om utvecklingen av den ekonomiska styrningen och om hur regeringens resultatredovisning till riksdagen kan utvecklas. Denna dialog är betydelsefull och har på flera sätt bidragit till att utveckla och förbättra den resultatredovisning som lämnas i budgetpropositionen. Utskottet anser att det är viktigt att värna myndigheternas kärnuppgifter och att beakta olikheter i förutsättningar och verksamheter i arbetet med att utveckla den ekonomiska styrningen. Utskottet är positivt till den utveckling av resultatredovisningen som hittills har skett för utgiftsområdet Skatt, tull och exekution.

Skatteverkets, Tullverkets och Kronofogdemyndighetens insatser för att säkerställa finansieringen av den offentliga sektorn är fortsatt viktiga.

Utskottet noterar att resultatindikatorn om skattefelet har förändrats och att Skatteverket inlett ett arbete med att utveckla en makroekonomisk modell för att bedöma storleken på den dolda ekonomin i sin helhet. Utskottet noterar vidare att Tullverket gjorde en bedömning av skattefelet 2023 med två olika metoder och avser att från 2026 använda sig av en uppdaterad metod för kvalitetsmätning som underlag för att beräkna skattefelet. Utskottet ser positivt på Skatteverkets och Tullverkets arbete med att utveckla en modell för att bättre kunna bedöma skattefelet för att man i förlängningen ska kunna följa skattefelets utveckling. Det är viktigt att motverka att samhällssystemen utnyttjas på ett sätt som inte är avsett.

Utskottet noterar att Skatteverket arbetat med att ta fram en nationell lägesbild över befolkningen (Fi2024/01503) och att myndigheten genomförde fler bosättnings- och skrivbordskontroller samt kontrollbesök under 2023. Utskottet ser mycket positivt på det arbete som Skatteverket genomfört och genomför för att förbättra folkbokföringen.

Det är viktigt att motverka överskuldssättning genom att ge överskuldssatta personer bättre förutsättningar att betala tillbaka sina skulder. Utskottet anser att det är viktigt att fortsätta att följa Kronofogdemyndighetens arbete med att minska den totala skulden hos myndigheten.

Utskottet anser att det är glädjande att förtroendet för myndigheterna är fortsatt högt.

Det är positivt att regeringen i årets budgetproposition har lagt till en ny indikator, vapenbeslag. Utskottet delar regeringens bedömning att den nya indikatorn är en central indikator för uppföljningen av Tullverkets verksamhet. Utskottet noterar att samhällsnyttan beräknad utifrån beslag av narkotika och dopningsmedel dubblerades jämfört med 2022.

Vidare noterar utskottet att insatser inom ramen för den myndighetsgemensamma satsningen mot organiserad brottslighet tillsammans med samverkansinsatser som Kronofogdemyndigheten initierat har varit mycket framgångsrika. Det utmätta beloppet i arbetet med att förebygga och motverka

brott har ökat med ca 75 miljoner kronor jämfört med 2022. Utskottet anser att det är viktigt att fortsätta arbetet mot den organiserade brottsligheten och anser att myndigheterna bidrar positivt i samverkan mot organiserad brottslighet.

När det gäller de redovisade resultaten för utgiftsområdet Skatt, tull och exekution delar utskottet regeringens samlade bedömning att målpuppfyllelsen är god och att myndigheternas insatser i hög grad bidrar till att uppfylla målet för utgiftsområdet. Enligt utskottets mening är det viktigt att myndigheternas arbete med att utveckla och förbättra verksamheterna fortsätter inom ramen för de anslag som föreslås nedan.

Statens budget inom utgiftsområde 3

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen anvisar anslagen för 2025 inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution enligt regeringens förslag. Motionärernas alternativa förslag till statens budget för 2025 inom utgiftsområde 3 avslås.

Jämför särskilt yttrande 1 (S), 2 (V), 3 (C) och 4 (MP).

Propositionen

Utgiftsområdets omfattning och utgiftsutveckling

Utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution omfattar huvuduppgifterna att besluta om och ta in skatter, tullar och avgifter. Nära knutna till och starkt integrerade med huvuduppgifterna finns verksamheter som folkbokföring, id-kort, gränsskydd och verkställighet av betalningsanspråk. I skatte-, tull- och exekutionsområdet ingår också att förebygga och motverka brott. Skatteverket, Tullverket och Kronofogdemyndigheten är förvaltningsmyndigheter inom respektive område.

Utgiftsområdets sammanlagda utgifter uppgick 2023 till ca 13,4 miljarder kronor. Prognosen för utfallet 2024 är ca 3,8 miljarder kronor högre än föregående år.

Ökningen av utgifterna beror på beslutade förstärkningar till Skatteverket, Tullverket och anslaget för kompensation till personer födda 1957 på grund av höjd åldersgräns för rätt att ta del av det förhöjda grundavdraget. Anslaget för det senare blir äldreanslag 2025, vilket innebär att den föreslagna anslagsnivån för utgiftsområdet 2025 är ca 3,5 miljarder kronor lägre än vad som budgeterades för 2024.

Samtidigt föreslås att myndigheternas förvaltningsanslag inom utgiftsområdet ökas med ca 1 miljard kronor jämfört med vad som budgeterats för 2024. Ökningen beror i huvudsak på föreslagna och aviserade åtgärder i budgetpropositionen för 2025 och på pris- och löneomräkning.

Politikens inriktning

Allmänhetens och företagens förtroende för Skatteverket, Tullverket och Kronofogdemyndigheten påverkar myndigheternas möjligheter att bidra till målen för utgiftsområdet. Skatteverkets, Tullverkets och Kronofogdemyndighetens verksamheter bidrar till mål inom flera politikområden och det är därför betydelsefullt att samverka med berörda myndigheter fortsätter att vidareutvecklas och förbättras.

Säkerställa finansieringen av den offentliga sektorn

Goda villkor för företagande är centralt för ekonomisk tillväxt. Regelbördan och de administrativa kostnaderna behöver minska för företagen. De regelverk och rutiner som myndigheterna själva förfogar över ska därför vara så enkla som möjligt. Samtidigt behöver de vara utformade så att de hindrar att företag används som brottsverktyg. Skattefusk och skatteundandragande skadar en fri och rättvis konkurrens, och samhället går miste om stora inkomster. Det innebär mindre resurser till vår gemensamma välfärd. Därför är myndigheternas arbete med att motverka skattefusk och felaktigt redovisade tullar och avgifter fortsatt viktigt.

Bidra till ett väl fungerande samhälle

Myndigheterna ska bidra till ett väl fungerande samhälle där det är enkelt att göra rätt, och de ska arbeta förebyggande i syfte att upprätthålla viljan hos enskilda och företag att göra rätt för sig. Kronofogdemyndighetens arbete mot överskuldssättning är fortsatt viktigt. De digitala tjänsterna för allmänhet och företag ska anpassas till olika behov och förutsättningar så att allmänhet och företag kan lämna uppgifter digitalt i första hand.

Svensk identitetsförvaltning ska vara tillförlitlig och solid, och inte kunna utnyttjas för olika former av missbruk och brottslighet. Folkbokföringen, som ska spegla befolkningens bosättning, identitet och familjerättsliga förhållanden, är en förutsättning för ett väl fungerande samhälle och informationen om dem som är bosatta i Sverige eller har samordningsnummer behöver vara korrekt. Arbetet med folkräkningen pågår och syftar till att ta reda på dels vilka personer som finns och verkar i Sverige, dels vem som bor var. Den nationella lägesbilden över befolkningen innehåller flera viktiga resultat och slutsatser. Det är allvarligt att många personer är folkbokförda i Sverige men inte bor här. Skatteverket behöver arbeta vidare med att avregistrera personer från folkbokföringen och vilandeförklara samordningsnummer som inte ska vara aktiva. Det är också viktigt att de aktörer som använder uppgifter från folkbokföringen agerar i enlighet med gällande regler för samordningsnummer och folkbokföring. Vidare behöver samverkan mellan myndigheter öka för att identifiera och motverka identitetsmissbruk och säkerställa god nationell kompetens vad gäller identitetsfrågor.

Det ekonomiska läget i Sverige och i omvärlden är fortsatt oroligt och pressar hushåll med små marginaler. Regeringen bedömer att det medför en ökning av antalet ärenden till Kronofogdemyndigheten. Regeringen förstärker

därför Kronofogdemyndigheten för att bibehålla takten i ärendehandläggningen och utveckla digitalt stöd som effektiviserar verksamheten. Regeringen avser att flytta arbetsuppgifter i konkursförfarandet från domstolarna till Kronofogdemyndigheten.

Kraven och ambitionerna inom totalförsvaret har ökat till följd av omvärldsläget och Sveriges medlemskap i Nato. Skatteverket och Tullverket förstärks för att bidra till att höja nivån i det civila försvaret.

Motverka brottslighet

Skatteverkets, Tullverkets och Kronofogdemyndighetens arbete med att förebygga och motverka brottslighet är viktigt och gör skillnad. För att stoppa den organiserade brottsligheten behöver dess finansiella resurser strypas. Regeringen föreslår därför förstärkningar till myndigheterna för att ytterligare förbättra arbetet mot den kriminella ekonomin.

För Skatteverket handlar det bl.a. om att förstärka arbetet med att hindra att företag används som brottsverktyg, förstärka arbetet mot penningtvätt och arbetslivskriminalitet, öka skattekontrollen mot risker kopplade till den dolda ekonomin och till organiserad brottslighet samt utveckla digitala verktyg för att motverka brott.

Tullverkets arbete med att motverka den kriminella ekonomin behöver fortsätta att förstärkas. Tullverket behöver bl.a. utöka bemanningen, införskaffa ytterligare teknisk utrustning till kontrollverksamheten (t.ex. skannrar) samt utrustning i syfte att stärka skyddet för tulltjänstemännen. Förstärkningen ska också omfatta arbetet med att genomföra förslagen i propositionen Ny tullbefogenhetslag (prop. 2023/24:132) som bl.a. innebär att öka tulltjänstemännens säkerhet samt stärka Tullverkets kontrollverksamhet och brottsbekämpning. Därutöver behöver Tullverket förbereda sig på att genomföra de förslag på ny lagstiftning om utförelse av stöldgods (SOU 2023:99) som bereds i Regeringskansliet.

Kronofogdemyndighetens arbete för att förebygga och motverka ekonomisk brottslighet, bl.a. genom utmätning på distans och utveckling av digitalt stöd, behöver öka för att motverka den kriminella ekonomin.

Budgetförslag

Anslaget 1:1 Skatteverket

Regeringen anger att anslaget får användas för Skatteverkets förvaltningsutgifter inklusive vissa nämnder och bidrag till vissa internationella organisationer inom skatteområdet samt maximalt 30 000 000 kronor i ersättningsbelopp enligt vissa lagar.

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 9 184 087 000 kronor för 2025 till anslaget.

I förhållande till anvisade medel i statens budget för 2024 föreslås anslagsnivån sammantaget öka med drygt 597,2 miljoner kronor. Den årliga pris- och löneomräkningen av anslag för förvaltningsändamål beräknas leda till att

anslaget ökar med knappt 280 miljoner kronor. Tidigare beslutade samt nu föreslagna och aviserade reformer beräknas sammantaget öka anslaget med drygt 309,1 miljoner kronor.

För att förstärka arbetet med att motverka den kriminella ekonomin ökas anslaget med 200 miljoner kronor fr.o.m. 2025. Anslaget ökas även med 2 miljoner kronor för 2025 för att inrätta ett finansiellt underrättelsecentrum. För 2026 beräknas anslaget öka med 3 miljoner kronor och fr.o.m. 2027 beräknas anslaget öka med 5 miljoner kronor. För att förstärka arbetet i myndighetssamverkan mot arbetslivskriminalitet ökas anslaget med 14 miljoner kronor för 2025. För 2026 beräknas anslaget öka med 14 miljoner kronor och för 2027 beräknas anslaget öka med 11 miljoner kronor. Regeringen föreslår att medel för arbetet mot arbetslivskriminalitet omfördelas till de deltagande myndigheternas anslag. Anslaget ökas med 6 miljoner kronor fr.o.m. 2025. Anslaget 2:1 Arbetsmiljöverket inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv minskas med motsvarande belopp.

För kostnader för it-systemet för utbetalningar av lönegaranti ökas anslaget med 31 miljoner kronor 2025, och fr.o.m. 2031 beräknas anslaget öka med 24 miljoner kronor.

Till följd av ett avgörande från Högsta förvaltningsdomstolen handlägger Skatteverket fr.o.m. 2024 ärenden om mervärdesskatt vid viss import av varor som tidigare handlagts av Tullverket. För handläggningskostnaderna ökas anslaget med 8 miljoner kronor fr.o.m. 2025, och anslaget 1:2 Tullverket minskas med motsvarande belopp.

För att Skatteverket ska kunna fullgöra sitt ansvar inom det civila försvaret som beredskapsmyndighet och sektorsansvarig myndighet för beredskapssektorn Försörjning av grunddata ökas anslaget med 11 miljoner kronor för 2025. Anslaget beräknas öka med 13 miljoner kronor för 2026 och med 17 miljoner kronor för 2027. Anslaget beräknas öka med 20 miljoner kronor fr.o.m. 2028. För anpassningar och ärendehantering med anledning av avtal om försvarssamarbete med USA ökas anslaget med 4 miljoner kronor för 2025. Anslaget beräknas öka med 1 miljon kronor fr.o.m. 2026. Anslaget 1:2 Försvarsmaktens insatser internationellt under utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap minskas med motsvarande belopp.

För kostnader för att etablera en samordnad statlig it-drift ökas anslaget med 12,25 miljoner kronor för 2025. Anslaget beräknas öka med 10 miljoner kronor för 2026 och 5 miljoner kronor för 2027.

För utvecklingskostnader med anledning av förslag som rör utlandssvenskars möjlighet att delta i val ökas anslaget med 5 miljoner kronor för 2025.

Utbetalningsmyndigheten kommer fr.o.m. den 1 januari 2027 att administrera utbetalningar via systemet med transaktionskonto. Anslaget beräknas minska med 38,5 miljoner kronor fr.o.m. 2027 för att finansiera kostnader för bankavgifter och avgifter för tekniska leverantörer. Anslaget 1:18 Utbetalningsmyndigheten inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning beräknas öka med motsvarande belopp.

För att finansiera uppdraget att utveckla en svensk uppkoppling till det EU-gemensamma it-systemet e-Codex minskas anslaget med 3 miljoner kronor för 2025. Anslaget beräknas minska med 1,5 miljoner kronor för 2026–2029, med 1,33 miljoner kronor för 2030 och fr.o.m. 2031 beräknas anslaget minska med 1 miljon kronor. Anslaget 2:1 Försäkringskassan inom utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning ökas med motsvarande belopp.

I vårändringsbudgeten för 2024 ökades anslaget för tidigarelagd folkbokföring för personer med tillfälligt skydd. Anslaget ökas planenligt med 6 miljoner kronor för 2025.

Till följd av tidigare beslut föreslås anslaget för förbättrad folkbokföring genom folkräkning öka planenligt med 170 miljoner kronor 2025, och det beräknas till 95 miljoner kronor 2026. Vidare ökas anslaget planenligt med 20,2 miljoner kronor fr.o.m. 2025 för handläggningskostnader för utbetalning av lönegaranti.

Tidigare beslutade anslagsförändringar för arbete med civilt försvar, inrättandet av utbetalningsmyndigheten och ändrade vägavgifter inom Eurovinjettsystemet innebär sammantaget att anslaget ökas planenligt med ca 13,3 miljoner kronor för 2025. Samtidigt minskas anslaget planenligt med ca 12,6 miljoner kronor för 2025 för att satsningen om att motverka internationellt skattefusk och arbete med kompensation till personer födda 1957 upphör.

Regeringen föreslår att 9 184 087 000 kronor anvisas till anslaget 1:1 Skatteverket för 2025 och beräknar anslaget för 2026 och 2027 till 9 294 524 000 kronor respektive 9 317 519 000 kronor.

Regeringen redogör också för budgeten för de verksamheter som Skatteverket får ta ut en avgift för (se prop. 2024/25:1 utg.omr. 3 tabell 2.16).

Anslaget 1:2 Tullverket

Regeringen anger att anslaget får användas för Tullverkets förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för utbetalning till ett annat medlemsland i Europeiska unionen till följd av kostnader för centraliserad tullklarering.

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 3 174 486 000 kronor för 2025 till anslaget.

I förhållande till anvisade medel i statens budget för 2024 föreslås anslagsnivån sammantaget öka med drygt 299 miljoner kronor. Den årliga pris- och löneomräkningen av anslag för förvaltningsändamål beräknas leda till att anslaget ökar med drygt 100,5 miljoner kronor. Tidigare beslutade samt nu föreslagna och aviserade reformer beräknas sammantaget öka anslaget med drygt 207 miljoner kronor.

För att ytterligare öka ambitionen med att motverka den kriminella ekonomin ökas anslaget med 198 miljoner kronor för 2025. Anslaget beräknas öka med 245 miljoner kronor för 2026 och med 282 miljoner kronor fr.o.m. 2027.

För att Tullverket ska kunna fullgöra sitt ansvar inom det civila försvaret och inom beredskapssektorn Ordning och säkerhet samt ha möjlighet att anskaffa utrustning anpassad för krig ökas anslaget med 10 miljoner kronor för 2025. Anslaget beräknas öka med 17 miljoner kronor för 2026 och med 28 miljoner kronor för 2027. Anslaget beräknas öka med 31 miljoner kronor fr.o.m. 2028.

För att finansiera uppdraget att utveckla en svensk uppkoppling till det EU-gemensamma it-systemet e-Codex minskas anslaget med 3 miljoner kronor för 2025. Anslaget beräknas minska med 1,5 miljoner kronor för 2026–2029, med 1,33 miljoner kronor för 2030 och fr.o.m. 2031 beräknas anslaget minska med 1 miljon kronor. Anslaget 2:1 Försäkringskassan inom utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning ökas med motsvarande belopp.

Till följd av ett avgörande från Högsta förvaltningsdomstolen handlägger Skatteverket fr.o.m. 2024 ärenden om mervärdesskatt vid viss import av varor som tidigare handlagts av Tullverket, varför anslaget minskas med 8 miljoner kronor fr.o.m. 2025. Anslaget 1:1 Skatteverket ökas med motsvarande belopp.

Till följd av tidigare beslut föreslås anslaget för att öka ambitionen i det brottsbekämpande och brottsförebyggande arbetet ökas planenligt med 204 miljoner kronor fr.o.m. 2025.

Regeringen föreslår att 3 174 486 000 kronor anvisas till anslaget 1:2 Tullverket för 2025. Regeringen beräknar anslaget för 2026 och 2027 till 3 300 815 000 kronor respektive 3 408 938 000 kronor.

Regeringen redogör också för budgeten för de verksamheter som Tullverket får ta ut en avgift för (se prop. 2024/25:1 utg.omr. 3 tabell 2.19).

Anslaget 1:3 Kronofogdemyndigheten

Regeringen anger att anslaget får användas för Kronofogdemyndighetens förvaltningsutgifter samt för forskning inom exekutionsområdet.

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 2 453 825 000 kronor för 2025 till anslaget.

I förhållande till anvisade medel i statens budget för 2024 föreslås anslagsnivån sammantaget öka med drygt 261 miljoner kronor. Den årliga pris- och löneomräkningen av anslag för förvaltningsändamål beräknas leda till att anslaget ökar med knappt 87 miljoner kronor. Tidigare beslutade samt nu föreslagna och aviserade reformer beräknas sammantaget öka anslaget med 174,5 miljoner kronor.

För att bibehålla takten i ärendehandläggningen, utveckla digitalt stöd och öka arbetet för att förebygga och motverka den kriminella ekonomin ökas anslaget med 140 miljoner kronor fr.o.m. 2025.

För att Kronofogdemyndigheten ska ta över arbetsuppgifter i konkursförfarandet från domstolarna ökas anslaget med 5 miljoner kronor för 2025. Anslaget beräknas öka med 19,5 miljoner kronor för 2026, med 33 miljoner kronor för 2027–2030 och med 30 miljoner kronor för 2031. Anslaget beräknas öka med 27 miljoner kronor fr.o.m. 2032. Förslaget finansieras delvis

genom att anslaget 1:5 Sveriges Domstolar inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet beräknas minska. Kronofogdemyndigheten tar över uppgiften att betala ut kostnader som betalas av staten i konkurser fr.o.m. den 1 juli 2026. Anslaget beräknas öka med 97 miljoner kronor för 2026 och med 201 miljoner kronor fr.o.m. 2027. Anslaget 1.11 Rättsliga biträden m.m. inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet beräknas minska med motsvarande belopp.

För att finansiera uppdraget att utveckla en svensk uppkoppling till det EU-gemensamma it-systemet e-Codex minskas anslaget med 3 miljoner kronor för 2025. Anslaget beräknas minska med 1,5 miljoner kronor för 2026–2029, med 1,33 miljoner kronor för 2030 och fr.o.m. 2031 beräknas anslaget minska med 1 miljon kronor. Anslaget 2:1 Försäkringskassan inom utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning ökas med motsvarande belopp.

Till följd av tidigare beslut föreslås anslaget för att ytterligare öka ambitionen i det brottmotverkande och brottsförebyggande arbetet ökas planerligt med 32,5 miljoner kronor så att satsningen totalt omfattar 100 miljoner kronor 2025. Satsningen beräknas till 82,5 miljoner kronor fr.o.m. 2026.

Regeringen föreslår att 2 453 825 000 kronor anvisas till anslaget 1:3 Kronofogdemyndigheten för 2025. Regeringen beräknar anslaget för 2026 och 2027 till 2 605 476 000 kronor respektive 2 766 430 000 kronor.

Regeringen redogör också för budgeten för de verksamheter som Kronofogdemyndigheten får ta ut en avgift för (se prop. 2024/25:1 utg.omr. 3 tabell 2.22).

Motionerna

Vänsterpartiet

I partimotion 2024/25:1941 av Nooshi Dadgostar m. fl. (V) föreslås att anslaget 1:2 Tullverket ökar med 100 miljoner kronor för 2025 jämfört med regeringens förslag. Riksdagen har fattat beslut om ny lagstiftning för Tullverket. Den nya lagstiftningen innebär att Tullverket får nya befogenheter. Omvärldsläget gör att säkerhetsarbetet behöver stärkas och dessutom ska tullhanteringen inom EU digitaliseras fullt ut. Beväpning, säkerhetsarbete och digitalisering skapar behov av ökade anslag.

Centerpartiet

I kommittémotion 2024/25:2164 av Anders Ådahl m.fl. (C) föreslås att anslaget 1:1 Skatteverket minskar med 170 miljoner kronor för 2025 jämfört med regeringens förslag. Centerpartiet avvisar regeringens tidigare förslag om en folkräkning och föreslår därför att anslaget minskar med 170 miljoner kronor under 2025 samt 95 miljoner kronor 2026.

Utskottets ställningstagande

Riksdagen beslutade den 27 november 2024 att fastställa utgiftsramar för statens budget i enlighet med regeringens förslag (bet.2024/25:FiU1, rskr. 2024/25:49). För utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution för 2025 innebär det att utgiftsramen för 2025 bestäms till 14 812 398 000 kronor.

Skatteverkets, Tullverkets och Kronofogdemyndighetens insatser för att säkerställa finansieringen av den offentliga sektorn är fortsatt viktiga. Utskottet anser i likhet med regeringen att goda villkor för företagande är centralt för ekonomisk tillväxt, att regelbördan bör minska men villkoren samtidigt utformas för att hindra att företag används som brottsverktyg.

Vår gemensamma välfärd kräver resurser, och att motverka att stora inkomster undandras från samhället måste enligt utskottet vara en fortsatt prioritering.

Myndigheterna ska bidra till ett väl fungerande samhälle för allmänhet och företag. Det är viktigt med ett system med tillförlitliga identiteter som inte kan utnyttjas för olika former av missbruk och brottslighet. Skatteverkets arbete med folkbokföring är därför viktigt eftersom en korrekt folkbokföring är en förutsättning för ett väl fungerande samhälle. Det ska vara lätt att göra rätt för sig. Utskottet ser positivt på myndigheternas arbete med digitala lösningar och Kronofogdemyndighetens arbete mot överskuldsetting.

Utskottet är positivt till de förstärkningar som Skatteverket och Tullverket får för att bidra till att höja nivån i det civila försvaret.

Den organiserade brottsligheten utgör ett allvarligt hot mot det öppna samhället. Skatteverkets arbete med att förhindra att företag används som brottsverktyg, arbetet mot penningtvätt och arbetslivskriminalitet, ökad skattekontroll mot risker kopplade till den kriminella ekonomin samt utveckling av digitala verktyg för att motverka brott är viktiga insatser. Det är även viktigt att utöka bemanningen av Tullverket, införskaffa ytterligare teknisk utrustning till kontrollverksamheten samt införskaffa utrustning för skydd av tulltjänstemännen. Utskottet ställer sig även bakom regeringens uppfattning att Kronofogdemyndighetens arbete med bl.a. utmätning på distans och utveckling av digitalt stöd behöver öka i omfattning. Myndigheternas insatser med att förebygga och motverka brottslighet är viktiga och myndigheterna behöver få ytterligare förstärkningar för att kunna intensifiera arbetet mot den kriminella ekonomin.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till statens budget för 2025 inom utgiftsområde 3. Det innebär att utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till anslag och att utskottet avstyrker motionerna 2024/25:1941 (V) och 2024/25:2164 (C).

Särskilda yttranden

1. Statens budget inom utgiftsområde 3 (S)

Niklas Karlsson (S), Hanna Westerén (S), Kalle Olsson (S), Ida Ekeröth Clausson (S) och Marie Olsson (S) anför:

Riksdagsmajoriteten har en annan inriktning av budgetpolitiken än den som Socialdemokraterna förordar. Därför avstår vi från ställningstagande när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 3 eftersom inte någon eller några delar kan brytas ut ur Socialdemokraternas budgetalternativ. Socialdemokraternas budgetalternativ är en helhet. Vårt förslag inom utgiftsområde 3 ligger dock i nivå med regeringens förslag. Vi avstår med hänvisning till ovanstående från ställningstagande och lägger i stället fram ett särskilt yttrande.

2. Statens budget inom utgiftsområde 3 (V)

Ilona Szatmári Waldau (V) anför:

Riksdagen har genom sitt beslut den 27 november 2024 fastställt att de samlade utgifterna för utgiftsområde 3 inte får överstiga 14 812 398 000 kronor 2025 (bet. 2024/25:FiU1, rskr. 2024/25:49). Eftersom Vänsterpartiets förslag till anslag inom utgiftsområdet ligger över den nivån kan vi inte reservera oss till förmån för detta förslag. Vänsterpartiets budgetförslag bör ses som en helhet. Därför väljer jag att avstå från ställningstagande och lägger i stället fram ett särskilt yttrande om Vänsterpartiets politik inom utgiftsområde 3.

Vänsterpartiets samlade förslag när det gäller statens budget finns i partimotion 2024/25:1924 (V). Motionen behandlas i betänkande 2024/25:FiU1, och vårt samlade förslag framgår av reservationerna 2 och 6 i det betänkandet.

Vänsterpartiets budgetalternativ när det gäller utgiftsområde 3 framgår av kommittémotion 2024/25:1941 (V) och innebär att anslaget till Tullverket höjs med 100 miljoner kronor. Riksdagen har fattat beslut om ny lagstiftning för Tullverket. Den nya lagstiftningen innebär att Tullverket får nya befogenheter. Omvärldsläget gör att säkerhetsarbetet behöver stärkas, och dessutom ska tullhanteringen inom EU digitaliseras fullt ut. Beväpning, säkerhetsarbete och digitalisering skapar behov av ökade anslag. I sitt budgetunderlag inför budgetpropositionen för 2025 begärde Tullverket 471 miljoner kronor i ökat anslag. I budgetpropositionen föreslår regeringen höjt anslag med 205 miljoner kronor. Tullverket har en viktig roll i kampen mot den grova och organiserade brottsligheten, och Vänsterpartiet anser att Tullverket behöver ökade resurser.

3. Statens budget inom utgiftsområde 3 (C)

Anders Ådahl (C) anför:

Eftersom riksdagsmajoriteten i det första steget av budgetprocessen har gett budgetpolitiken en annan inriktning än den Centerpartiet önskar avstår jag från ställningstagande när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 3. Centerpartiets budgetalternativ bör ses som ett sammanhållet paket där inte någon eller några delar kan brytas ut och behandlas isolerat.

Centerpartiets samlade förslag när det gäller statens budget finns i partimotion 2024/25:2962. Motionen behandlas i betänkande 2024/25:FiU1, och vårt samlade förslag framgår av reservationerna 3 och 7 i det betänkandet. Förslaget till statens budget för 2025 inom utgiftsområde 3 läggs fram i kommittémotion 2024/25:2164.

Centerpartiets budgetalternativ när det gäller utgiftsområde 3 innebär att anslaget till Skatteverket minskar med totalt 170 miljoner kronor för 2025 jämfört med regeringens förslag i och med att Centerpartiet avvisar regeringens tidigare förslag om en folkräkning. Centerpartiet anser att ett fungerande skattesystem och ett fungerande betalningssystem är centralt för att ekonomin ska fungera. De myndigheter som återfinns inom utgiftsområde 3 spelar en central roll i arbetet för att säkerställa detta.

4. Statens budget inom utgiftsområde 3 (MP)

Annika Hirvonen (MP) anför:

Riksdagsmajoriteten har en annan inriktning av budgetpolitiken än den som Miljöpartiet förordar. Därför avstår jag från ställningstagande när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 3 eftersom inte någon eller några delar kan brytas ut ur Miljöpartiets budgetalternativ. Miljöpartiets budgetalternativ är en helhet. Miljöpartiets förslag inom utgiftsområde 3 ligger dock i nivå med regeringens förslag. Jag avstår med hänvisning till ovanstående från ställningstagande och lägger i stället fram ett särskilt yttrande.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2024/25:1 Budgetpropositionen för 2025 utgiftsområde 3:

1. Riksdagen anvisar anslagen för budgetåret 2025 inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution enligt tabell 1.1.

Motioner från allmänna motionstiden 2024/25

2024/25:1941 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V):

Riksdagen anvisar anslagen för 2025 inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

2024/25:2164 av Anders Ådahl m.fl. (C):

Riksdagen anvisar anslagen för 2025 inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution enligt förslaget i tabellen i motionen.

BILAGA 2

Regeringens och motionärernas anslagsförslag

Anslag för 2025 inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution

Tusental kronor

Anslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen			
		S	V	C	MP
1:1 Skatteverket	9 184 087	±0	±0	-170 000	±0
1:2 Tullverket	3 174 486	±0	100 000	±0	±0
1:3 Kronofogdemyndigheten	2 453 825	±0	±0	±0	±0
Summa anslag inom utgiftsområdet	14 812 398	±0	100 000	-170 000	±0